

هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد اراک:

پژوهشکده امنیت غذایی در واحد اراک راه‌اندازی می‌شود

«پژوهشکده امنیت غذایی» با تصویب کمیسیون دائمی هیئت امنای دانشگاه آزاد اسلامی در استان مرکزی پس از طی مراحل لازم در آینده نزدیک راه‌اندازی می‌شود.

به گزارش گروه دانشگاه ایسکانیوز، در بیست و پنجمین جلسه کمیسیون دائمی هیئت امنای دانشگاه آزاد اسلامی استان مرکزی، طرح راه‌اندازی پژوهشکده امنیت غذایی در دانشگاه آزاد اسلامی واحد اراک پس از بحث و بررسی به اتفاق آرا مورد تصویب قرار گرفت.

افشین اسماعیلی‌فر با اشاره به ضرورت راه‌اندازی پژوهشکده امنیت غذایی اظهار کرد: بانک جهانی امنیت غذایی را دسترسی همه مردم در تمام اوقات به غذای کافی برای داشتن یک زندگی سالم تعریف می‌کند؛ اگرچه این تعریف به سه عنصر موجود بودن غذا، دسترسی به غذا و پایداری در دریافت غذا استوار است.

وی با تأکید بر اینکه، عنصر موجود بودن غذا تنها به میزان مواد غذایی در مرزهای ملی که در گذشته عنصر اصلی امنیت غذایی بود، تکیه ندارد، عنوان کرد: موجود بودن غذا امروزه شامل تولید (عرضه داخلی) و واردات مواد غذایی است. این در حالی است که مفهوم دسترسی به غذا نیز دسترسی فیزیکی و اقتصادی به منابع برای تأمین اقلام غذایی مورد نیاز جامعه محسوب می‌شود که تابعی از درآمد، اشتغال و قیمت بوده و معنای پایداری در دریافت غذا، ثبات و پایداری دریافت ارزش‌های غذایی مورد نیاز جامعه است.

امنیت غذایی مستلزم توزیع عادلانه غذا به‌منظور دستیابی همگان به آن

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد اراک تصریح کرد: امنیت غذایی نه‌تنها مستلزم عرضه کافی مواد غذایی در سطح کلان است؛ بلکه ناظر بر توزیع عادلانه غذا به‌منظور دستیابی همگان به آن نیز به‌شمار می‌رود.

اسماعیلی‌فر با بیان اینکه امنیت غذایی سنگ‌بنای یک جامعه توسعه‌یافته و عنصر اصلی سلامت فکری، روانی و جسمی آن جامعه به‌شمار می‌آید، بیان کرد: ناامنی غذایی ذخیره سرمایه اجتماعی افراد مشمول آن و نیز معناداری هنجارها و ارزش‌های انسانی و دینی را شدیداً تحلیل خواهد برد؛ بنابراین ناامنی غذایی تهدیدی بالفعل یا بالقوه علیه ارزش‌های بنیادین نظام اسلامی خواهد بود.

ناامنی غذایی موجب تضعیف امنیت ملی می‌شود

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد اراک یادآور شد: ناامنی غذایی دامنه انتخاب افراد را شدیداً محدود و در بسیاری موارد حق انتخاب را از آنها می‌گیرد و از این‌رو قابلیت‌ها و استانداردهای زندگی‌شان را تنزل خواهد داد به‌گونه‌ای که در یک نظام سیاسی - اجتماعی ارزش‌های حیاتی و در نتیجه امنیت ملی آن را تضعیف خواهد کرد.

وی با بیان اینکه توسعه پایدار در بخش کشاورزی، عاملی حیاتی برای تغذیه جهان در دهه‌های آتی به‌محسوب می‌شود، عنوان کرد: فائو

اعلام کرده است برای تأمین غذای مورد نیاز جمعیت ۹ میلیارد نفری جهان در سال ۲۰۵۰، باید تولید کنونی را دو برابر کرد در حالی که تحقق این هدف مستلزم رفع موانعی از قبیل محدودیت زمین‌های کشاورزی، کمبود آب، قیمت بالای انرژی، افت سرمایه‌گذاری در زمینه تحقیقات کشاورزی و افزایش ضایعات غذایی است.

۳ چالش غذایی عمده در جهان چیست؟

اسماعیلی‌فر به سه چالش غذایی عمده در جهان اشاره کرد و یادآور شد: اکنون چالش نخست افزایش گرسنگی در سطح جهان است به طوری که امروزه تعداد زیادی از مردم گرسنه جهان به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم برای بقای خود به کشاورزی وابسته‌اند که بر اساس آخرین ارزیابی به‌عمل‌آمده از سوی سازمان فائو (FAO)، امروزه بالغ بر ۹۶۹ میلیون نفر در جهان با هزینه‌ای کمتر از یک دلار در روز زندگی می‌کنند و حدود سه‌چهارم از آنها برای بقای خود به کشاورزی وابسته هستند به این معنی که فقر و تنگدستی شدید این افراد خروج از این وضعیت را برای آنها غیرممکن ساخته است.

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد اراک از نبود تعادل در رژیم غذایی روزانه افراد به عنوان چالش دوم نام برد و تصریح کرد: اگرچه سوتغذیه ناشی از فقر همچنان یکی از دلایل عمده مرگ در سراسر جهان به شمار می‌رود سایر بیماری‌های مرتبط با رژیم غذایی از جمله چاقی، بیماری‌های قلبی، انفارکتوس و دیابت نیز در حال گسترش است.

وی خاطرنشان کرد: تولید غذا، نابودی محیط زیست و طبیعت است به‌عنوان سومین چالش محسوب می‌شود؛ چراکه تخریب محیط زیست از دو جنبه با غذا در ارتباط است، این مسئله با محدود کردن محصولات غذایی، تولید مواد غذایی را کاهش می‌دهد. از سوی دیگر این مسئله حاصل فعالیت‌های نادرست کشاورزی است.

اسماعیلی‌فر تأکید کرد: مشکلاتی از جمله فرسایش خاک، آلودگی آب، انتشار گازهای گلخانه‌ای و از بین رفتن تنوع زیست محیطی، تهدیدی جدی علیه تولید جهانی غذا به شمار می‌رود.

وی با اشاره به بحث امنیت ملی عنوان کرد: امنیت ملی مفهومی غربی است که بعد از جنگ جهانی دوم مطرح شد، امنیت ملی را به‌طور عینی به معنای فقدان تهدید نسبت به ارزش‌های اکتسابی و به‌طور ذهنی به مفهوم فقدان ترس از حمله به این‌گونه ارزش‌هاست.

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد اراک با بیان اینکه تعریف مدرن امنیت ملی به جای توجه به تهدیدات خارجی، آسیب‌پذیری‌های داخلی بیش‌تر مورد توجه است، یادآور شد: تهدید خارجی دارای اعتبار کمتری است و به جای مسائل نظامی به شرایط و عوامل اقتصادی (نرخ بیکاری، تورم، میزان یا تولید ناخالص ملی، درآمد سرانه، ذخیره ارزی و میزان جمعیت فعال) پرداخته می‌شود در حالی که در نگرش و گفتمان سنتی تهدید اولاً منشأ خارجی دارد و ثانیاً وجه نظامی آن غالب است؛ اگرچه این عوامل در کنار توانایی دولت در عرضه سطح معقولی از رفاه اجتماعی و امنیت غذایی، مقبولیت و مشروعیت دولت را تحت تأثیر قرار می‌دهند.

رابطه امنیت غذایی و امنیت ملی

اسماعیلی‌فر به بحث رابطه امنیت غذایی و امنیت ملی اشاره کرد و افزود: امنیت غذایی یک سیاست امنیت ملی است که کم و کیف آن مقدار عرضه و کیفیت کالای عمومی امنیت ملی را در هر کشور تعیین می‌کند. این در حالی است که عرضه یک سطح بهینه امنیت ملی

مستلزم تدارک سطح بهینه امنیت غذایی است و تاریخ روابط بین کشورها نشان می‌دهد که کشورهای قدرتمند در بیشتر موارد از مواد غذایی به‌عنوان حربه‌ای سیاسی علیه کشورهای جهان سوم بهره گرفته و تجربه کشورهای کمتر توسعه‌یافته حاکی از این است که وابستگی آنها به واردات مواد غذایی از کشورهای توسعه یافته‌تر موجب ضربه‌پذیری سیاسی‌شان شده و امنیت ملی‌شان همواره از این محل در معرض تهدید بوده به‌طوری که این موضوع در شرایط تحریمی از اهمیت قابل ملاحظه‌ای برخوردار است.

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد اراک تأکید کرد: ناامنی غذایی عزت نفس یک ملت، به‌عنوان ستون اصلی توسعه و استقلال ملی را تخریب و با ایجاد اختلال در انباشت سرمایه اجتماعی، کنش‌های جمعی را بسیار پرهزینه می‌کند و در نتیجه امکان وفاق و وحدت ملی را کاهش می‌دهد در حالی که به دلیل وجود این رابطه مهم و تنگاتنگ، ارتقای سطح امنیت غذایی و امنیت ملی در قانون اساسی، قوانین و سیاست‌های کلی برنامه‌های دوم، سوم و چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و سند چشم‌انداز جمهوری اسلامی ایران در افق سال ۱۴۰۴ هجری شمسی، مورد توجه خاص و ویژه قرار گرفته است.

وی با بیان اینکه امنیت غذایی از زیرساخت‌های مختلف عرضه، توزیع مناسب و تغذیه و بهداشت برخوردار است، بیان کرد: متغیرهای کلان اقتصادی مانند تورم، نرخ اشتغال، درجه فقر، چگونگی توزیع درآمد بین اقشار جامعه، شاخص‌های توسعه روستایی و سطح درآمد جامعه و اتکای عرضه به منابع داخلی هر کشور یا واردات بر آن اثر دارد.

اتکا به تولید داخل آسیب‌پذیری ملی در شرایط تحریم را به حداقل می‌رساند

اسماعیلی فر تصریح کرد: امنیت غذایی با ابعاد اقتصادی و منابع انسانی امنیت ملی رابطه مستقیم و با ابعاد سیاسی - اجتماعی، دفاعی - نظامی و فرهنگی - علمی و فناوری آن رابطه غیرمستقیم دارد. اتکا به تولیدات داخلی مواد غذایی، آسیب‌پذیری در سطح ملی به‌ویژه در شرایط تحریمی را به حداقل می‌رساند و عرضه باثبات مواد غذایی نقش اساسی در امنیت غذایی جامعه دارد به گونه‌ای که نهایتاً می‌تواند پایداری و استمرار امنیت غذایی را تضمین کند.

وی خاطر نشان کرد: این پژوهشکده شامل حوزه‌های تحقیقاتی مختلف است تا بتواند با زیرساخت‌های پیش‌بینی شده در تعامل با مراجع تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری در سطح بین‌المللی، ملی و استانی نقش‌آفرینی کند.

انتهای پیام /